

Faglig standard for mål og feed- back

Horsens Kommune

Indhold

Faglig standard for arbejdet med mål og feedback

Baggrund	3
Hvad betyder det at arbejde med mål?	3
Hvad betyder det at arbejder med feedback?	3
Elevernes rolle	4
Det pædagogiske personales rolle	4
Vejledernes rolle	4
Ledelsens rolle	4

Baggrund

Både nationalt og i Horsens Kommune er der fokus på at øge elevernes læring, trivsel og personlige mestring. Horsens Kommunes strategi "Fælles læring – stærkere resultater" beskriver arbejdet med mål og feedback som én af vejene til målet.

Fremtrædende forskeres resultater peger på¹, at undervisning, hvor lærere og elever er orienterede imod mål, giver større læringsudbytte for eleverne end undervisning, hvor mål er fraværende eller utydelige for eleverne. Resultater fra forskning viser også, at feedback mellem lærer og elev og mellem elever indbyrdes kan forsøge læringen betydeligt, når feedbacken udpeger, hvor eleven er i læringsprocessen, og hvad næste skridt er.

Hvad betyder det at arbejde med mål?

Mål er en central didaktisk kategori og en didaktisk reflekteret brug af mål er afgørende for at få kvalitet i undervisningen, fordi mål er med til at fokusere undervisningen og gøre læring og læringsprocesser tydelige for eleverne. Mål kan dog ikke alene sikre den gode undervisning, men indgår i et dynamisk samspil med andre didaktiske kategorier som indhold, undervisnings- og arbejdsformer, metoder og aktiviteter, elevforudsætninger og evalueringsformer.

Mål kan og bør have mange forskellige former, retninger og tidshorisonter. Hvor nogle mål er langsigtede og har overordnet dannelses- eller uddannelsesmæssig karakter (formål), er andre mål kortsigtede og har en mere specifik og faglig karakter eller er rettet mod elevens personlige mestring. Ligeledes kan der være tale om mål både for den enkelte elev eller grupper af elever, for undervisningen, for skolen eller for det samlede skolevæsen.

I undervisningen er det vigtigt skabe en balance i målsætningen mellem kvalitet og kvantitet. De gode mål er de mål, som gør læringen for eleverne tydelig, og som elever, pædagoger og lærere løbende kan forholde sig til og følge op på. Gode, overordnede mål for undervisningen gør det muligt for det pædagogiske personale at differentiere undervisningen gennem forskellig stilladsering af eleverne på vej mod målet – nogle elever kan meget på egen hånd eller i samarbejde med andre, mens andre elever skal støttes mere.

Dynamisk brug af mål er altså ikke en teknisk øvelse, men en kompleks praksis.

Hvad betyder det at arbejde med feedback?

Feedback er et dialogisk ærinde mellem lærer-elev, elev-elev, elev-lærer og knytter sig til en bestemt læringssituation, hvor feedbacken leder eleven fremad mod de mål, der er opstillet. Feedback handler dog ikke bare om, hvad der formidles, men om hvad der modtages og anvendes – feedback skaber vi sammen. Alle børn har gavn af feedback, der gives på det rette tidspunkt og på en konstruktiv måde. Feedback skal være en vedvarende del af læreprocessen, som de professionelle har ansvaret for og ikke kun noget ekstra, der tilføjes i slutningen af undervisningen.

Feedback til eleverne skal differentieres, så alle elever oplever at bliver mødt i forhold til, hvor de er i læringsprocessen. Feedback kan gives på forskellige niveauer: fx opgave, proces og metakognition, men bør ikke gives i forhold til eleven som person. Feedback kan være direktiv (lærerstyret eller lærerinitieret) eller faciliterende (eleven udtænker selv næste skridt), og den skal altid afpasses i relation til hvor langt eleven er i læringsprocessen. Ved direktiv feedback lærer eleven fx at

1 Morisano & Locke (2013), Hattie m.fl (1996)

følge lærerens anvisninger, og ved faciliterende feedback lærer eleven at byde ind med egne læringsstrategier. Al feedback har til formål at støtte eleven videre mod målet med undervisningen. I begyndelsen af en læreproces har eleven ofte behov for en overvejende direktiv feedback, mens den faciliterende feedback gradvist bringes i spil. Alle elever uanset fagligt niveau har brug for begge typer af feedback.

Feedback til eleverne er effektivt, men feedback imellem elever er endnu mere effektivt og derfor skal eleverne også selv lære, hvordan de giver feedback til kammerater og lærere ud fra de givne kriterier. For eleverne er det vigtigt at både lærer-elev og elev-elev feedback er meningsfuld og hjælper eleverne med at kunne svare på de tre feedbackspørgsmål; Hvor skal jeg hen? Hvor er jeg nu? Og Hvordan kommer jeg videre?

Denne faglige standard er udarbejdet med henblik på at understøtte arbejdet med mål og feedback, så den enkelte elevs læringsprogression er i fokus. Standarden beskriver centrale kendetegn omkring mål og feedback og skitserer ledelsens, vejlederens og det pædagogiske personales rolle. Den danner hermed den overordnede ramme for skolens arbejde med mål og feedback.

Elevernes rolle

- ved hvad de er i gang med at lære - og hvorfor - og oplever ejerskab i forhold til dette
- forholder sig til egen læring sammen med det pædagogiske personale og/eller andre elever
- vurderer sammen med det pædagogiske personale, hvad næste skridt er
- søger og giver feedback til kammerater og det pædagogiske personale i forhold til læringsmål og tegn på læring
- anvender feedback i deres videre arbejde

Det pædagogiske personales rolle

- tydeliggør mål for undervisningen sammen med eleverne
- anvender mål som afsæt for differentiering og stilladsering i undervisningen
- anvender forskellige typer af data formativt til at planlægge fremadrettede mål for undervisningen
- giver eleverne differentieret feedback ud fra en bevidsthed om taksonomi
- skaber rammer for elev-elev-feedback og lærer-elev-feedback på systematisk vis
- søger og modtager vejledning i forhold til at videreudvikle kompetencer til at arbejde med mål og feedback

Vejledernes rolle

- samarbejder med ledelsen omkring arbejdet med mål og feedback samt kompetenceudvikling på området
- vejleder kolleger omkring mål og feedback ud fra en bevidsthed om taksonomi og differentiering af undervisningen
- understøtter lærernes kompetencer til at arbejde med mål og feedback læring gennem praksisnære forløb

Ledelsens rolle

- rammesætter arbejdet og formulerer tydelige forventninger til det pædagogiske personales praksisudvikling og elevernes læringsprogression
- rammesætter og understøtter vejledernes rolle i forhold til samarbejdet med lærerne om at udvikle arbejdet med mål og feedback
- sikrer at det pædagogiske personale anvender forskellige typer af data formativt og systematisk i relation til arbejdet med mål og feedback

